

REPUBLIKA KOSOVA
KANCELARIJA GENERALNOG REVIZORA

Br. Dokumenta: 21.1.1- 2014-08

IZVEŠTAJ REVIZIJE
O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA
KANCELARIJE PREMIJERA
ZA GODINU ZAVRŠENU SA 31 DECEMBROM 2014 GODINE

Priština, Juni 2015

Kancelarija Generalnog Revizora obavlja revizije regularnosti i performanse. Generalni Revizor na Dužnosti upravlja sa Kancelarijom Generalnog Revizora, koja ima oko 145 zaposlenih. Generalni Revizor i Kancelarija Generalnog Revizora su nezavisni i certificira oko 90 Godišnjih Finansijskih Izveštaja svake godine, istovremeno obavljaju druge vrste revizija.

Naša je misija da doprinosimo pravilnom finansijskom upravljanju u javnoj administraciji. Mi ćemo izvršiti kvalitetne revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru i najboljim evropskim praksama. Mi ćemo izgraditi poverenje u pravilnom trošenju javnog novca. Mi ćemo odigrati aktivnu ulogu na obezbeđenju interesa poreskih obveznika i ostalih interesnih stranaka na povećanju javne odgovornosti.

Izveštaji proizvedeni od strane Kancelarije Generalnog Revizora na direktan način promovišu direktno odgovornost pošto one pružaju osnovu za držanje odgovornim menadžere svake budžetske organizacije.

Generalni Revizor na Dužnosti je odlučio za mišljenje revizije i izveštaj o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Kancelarije Premijera na osnovu savetovanja sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Ibrahim Gjylderen, koji je nadgledao reviziju.

Izveštaj je rezultat revizije sprovedene pod upravljanjem Direktora Revizije, Emine Fazliu, podržan od Riza Spanca (Vođa Tima), Mazlumsha Sejfadini, Erëmira Bytyqi-Pllana (članovi).

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug revizije i metodologija	6
2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	8
3 Preporuke iz prethodne godine	11
4 Upravljanje.....	12
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR	29
Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine	32

Opšti sažetak

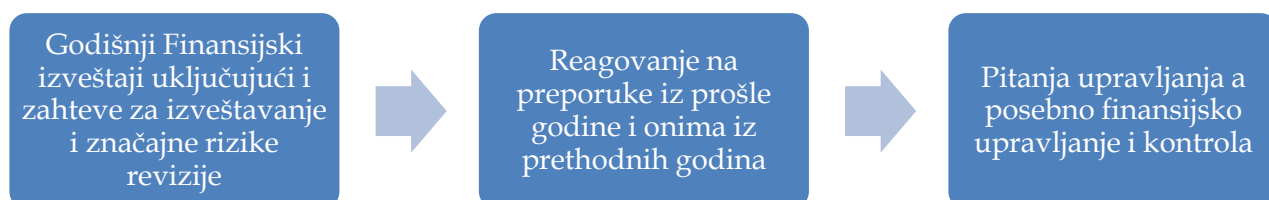
Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa naše revizije godišnjih finansijskih izveštaja Kancelarije Premijera za 2014 godinu – koji određuje dato Mišljenje od strane Generalnog Revizora. Želeo bih da se zahvalim Premijeru i njegovom osoblju za njihovu pomoć tokom procesa revizije.

U okviru ove revizije su uključene i ovisne agencije, kao što su: Agencija za Hranu i Veterinu (AHV), Agencija Statistika Kosova (ASK), Državna Agencija Arhiva Kosova (DAAK) i Agencija za Polnu Ravnopravnost (APR).

Pregled finansijskih izveštaja za 2014 godinu je preduzeta u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na Javnom Sektoru (MSRJS) usvojenih od strane INTOSAI. Naš pristup je uključio testiranja i procedure za koje smo mislili da su potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup je predstavljen u Memorandumu Planiranja Revizije, od datuma 07 Novembar 2014.

Naša revizija se fokusira na:

Nivo rada obavljenog od strane Kancelarije Generalnog Revizora za završavanje revizije za 2014 godinu, direktno odražava kvalitet unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta.

Mišljenje revizije

Dodatak I objašnjava različite vrste mišljenja primenjenih od strane Kancelarije Generalnog Revizora.

Mišljenje Generalnog Revizora je:

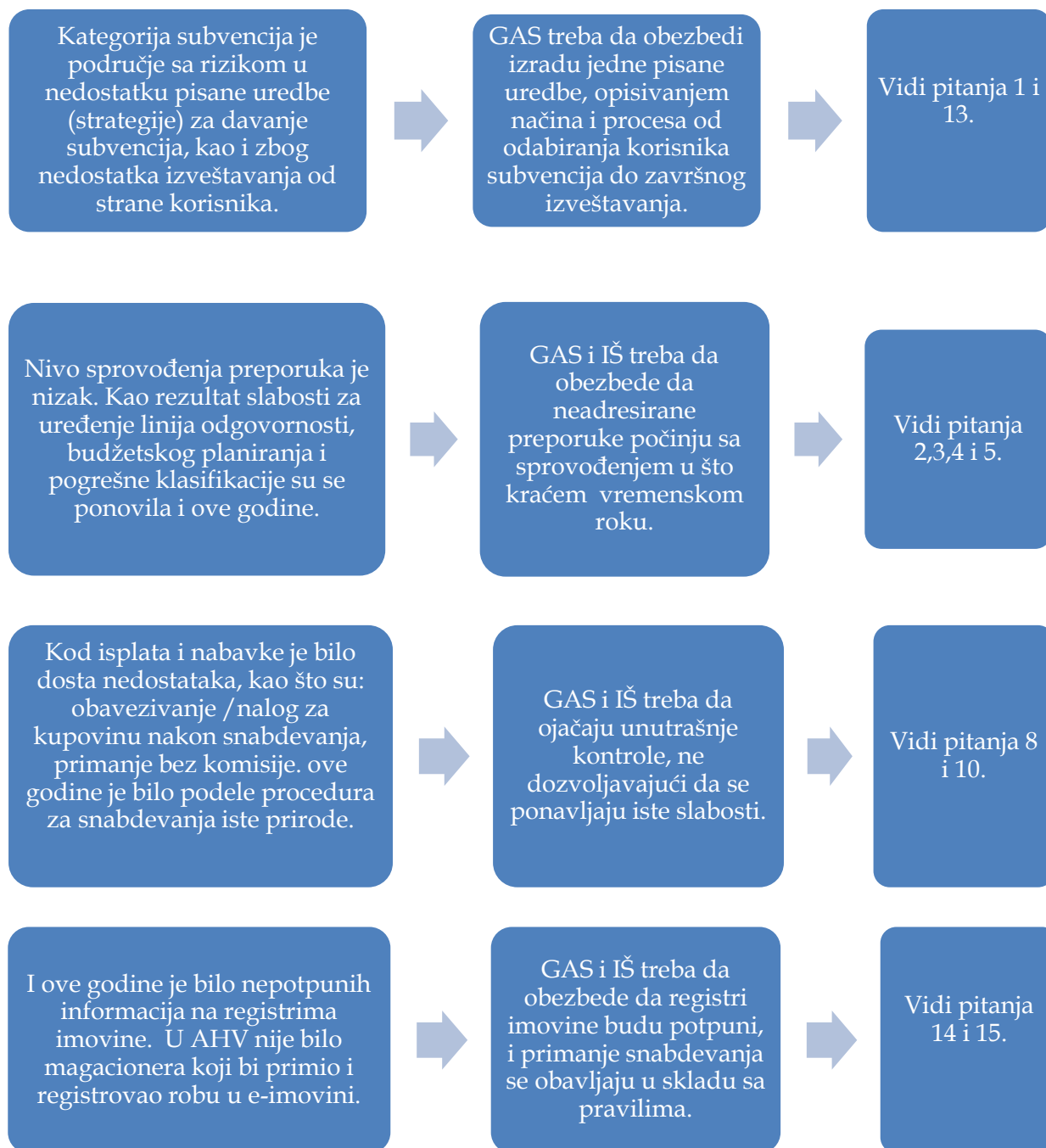
Ne-modifikovano Mišljenje sa Isticanjem Pitanja

Prema našem mišljenju godišnji finansijski izveštaji predstavljaju *pravilan i tačan prikaz* u svim materijalnim aspektima.

Isticanje pitanja - Želimo da skrenemo vašu pažnju na činjenicu da se troškovi za subvencije ne oslanjaju na dovoljnim dokazima kako bi osigurali njihovo korišćenje za određene svrhe.

(MSVIR 200/1706 Ne-modifikovano Mišljenje sa Isticanjem Pitanja).

Opšti zaključak i naše glavne preporuke su:

Odgovor menadžmenta – revizije 2014 godine

Menadžment se složio sa svim našim nalazima revizije i založio se da će adresirati naše preporuke

1 Delokrug revizije i metodologija

Odgovornost je Kancelarije Premijera (KP) da pripremi godišnje finansijske izveštaje (GFI) prema Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru (MSRJS) o “Finansijskom Izveštavanju na osnovu Računovodstva Gotovog Novca” i ostalim specifičnim zahtevima. Kancelarija Generalnog Revizora (KGR) je odgovorna za obavljanje revizije regularnosti koja uključuje ispitivanje i procenu finansijskih izveštaja i drugih finansijskih podataka kao i davanje mišljenja o tome:

- Da li GFI pružaju jednu pravilnu i istinitu sliku računa i finansijskih pitanja za period revizije;
- Da li finansijski podaci, sistemi i transakcije su u skladu sa zakonima i uredbama na snazi;
- O prikladnosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koja proističu ili se tiču revizije.

Mi smo razmotrili menadžerske kontrole, da bi odredili stepen do kojeg možemo se osloniti na njih, za određivanje detaljnog testiranja, koji je potreban za obezbeđenje potrebnog nivoa dokaza, za podršku mišljenja Generalnog Revizora (GR). Aktivnosti menadžmenta određuju i fokus naše revizije usklađenosti i revizije dobrog upravljanja koje nemaju direktan uticaj na mišljenje.

Naš pristup revizije upravljanja je fokusiran na proceni preduzetih akcija od strane menadžmenta za osiguranje efektivnog finansijskog upravljanja i kontrole, kao i proceni rezultata ovih akcija u efikasnom davanju kvalitetnih operativnih rezultata. Za pojedinačne finansijske sisteme tražimo da identifikujemo nivo na kojem funkcionišu aktuelne kontrole. Primer jedne aktivnosti može da bude aktivan nadzor preduzet od strane višeg menadžmenta ili operativne kontrole na nižem nivou. Mi razmatramo da li su kontrole dizajnirane dobro, da li su sprovedene prema planu i da li funkcionišu na efektivan način. To zahteva jednu procenu struktura, procesa i linija odgovornosti prikazanih od strane menadžmenta, uključujući i ulogu Unutrašnje Revizije i Komiteta Revizije i unutrašnje kontrole sistema.

Donje sekcije pružaju detaljniji sažetak naših nalaza revizije sa naglaskom na zapažanja i preporuke na svakoj oblasti pregleda.

U vezi sa potpunosti, mi smo uključili identifikovana pitanja tokom predrevizije tamo gde je to bilo relevantno. U fazi predrevizije mi nudimo savete sa ciljem omogućavanja da se preduzimaju adekvatne akcije pre izrade GFI-a i pre završne revizije.

Naši nalazi su definisani kao:

Visokog prioriteta - Pitanja koja mogu rezultirati materijalnim slabostima u unutrašnjoj kontroli i gde preduzeta akcija će pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola; i

Srednjeg prioriteta - Pitanja koja mogu da ne rezultiraju sa materijalnim slabostima, ali gde će preduzeta akcija pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Nalazi koji se smatraju sa niskim prioritetom će se posebno izveštavati finansijskom osoblju.

Naše procedure su uključile pregled unutrašnjih kontrola i sistema računovodstva i prateća supstancijalna testiranja samo u onoj meri koja se smatra potrebnom za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije ne treba da se smatraju kao da predstavljaju sveobuhvatan prikaz svih slabosti koje postoje, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

2 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Opšti zaključak

Naš pregled GFI uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija registriranih na finansijskim izveštajima. Mi takođe uzimamo u obzir datu izjavu od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS), i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se nacrt GFI dostavljaju Vladi.

Izjava u vezi sa prikazivanjem GFI uključuje izvestan broj tvrdnji što se tiče usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru godišnjih finansijskih izveštaja. Neke tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost za Vladu da sve relevantne informacije su pružene radi osiguranja da može se preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

2.1 Mišljenje revizije

Ne-modifikovano Mišljenje sa Isticanjem Pitanja

Prema našem mišljenju godišnji finansijski izveštaji predstavljaju *pravilan i tačan* prikaz u svim materijalnim aspektima.

Isticanje pitanja - Želimo da skrenemo vašu pažnju na činjenicu da se troškovi za subvencije ne oslanjaju na dovoljnim dokazima kako bi osigurali njihovo korišćenje za određene svrhe.

(MSVIR 200/1706 Ne-modifikovano Mišljenje sa Isticanjem Pitanja).

2.2 Značajni rizici na Godišnjim Finansijskim Izveštajima

Opis

Na Memorandumu Planiranja Revizije iz 07.11.2014, identifikovan je rizik u vezi sa procedurom davanja i obrazloženja subvencija. Uprkos našoj preporuci na memorandumu predrevizije, menadžment KP nije preduzela neku akciju do vremena završetka završne faze revizije.

Identifikovani rizik

Pitanje 1-Prioritet visok- Nedostatak uredbe i ne-izveštavanje troškova od korisnika subvencija

Odgovori i nalazi revizije

Mi smo procenili kontrole primenjene od menadžmenta, radi osiguranja da data sredstva za subvencije i transfere su data u skladu sa delokrugom KP kao i o načinu njihovog izveštavanja. Na memorandumu predrevizije mi smo savetovali menadžment da obezbedi adekvatne dokaze za podršku nastalih troškova. Ovaj rizik je materijalizovan jer nivo unutrašnje kontrole u ovoj kategoriji nije bio na potrebnom nivou. Kod 7 subvencija dodeljenih prema odluci Premijera u iznosu od 67,800€, korisnici nisu dostavili opisne izveštaje o opravdanosti troškova, računa ni ostale prateće dokaze.

Preporuka 1 GAS treba da poveća mere unutrašnje kontrole kako bi se osiguralo da korisnici subvencija podnesu kompletne dokaze o njihovom trošenju, tako da se data sredstva koriste za svrhe koje su navedene u odluci.

2.3 Usklađenost sa GFI i ostali zahtevi za izveštavanje

Opis

Godišnji finansijski izveštaji treba da budu u skladu sa određenim okvirom izveštavanja. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 03/2013 o GFI budžetskih organizacija;
- Zahtevi ZUJFO br. 03/L-048;
- Zahtevi da GFI budu potpisane od GAS i GFS i dostavljeni su pri MF; i
- Zahtevi Uredbe 01/2013 – Trošenje javnog novca i Uredbe br. 02/2013 o upravljanju ne finansijske imovine.

U kontekstu GFI-a, pitanja pokrenuta na našem memorandumu predrevizije datuma 19/12/2014, u vezi sa okvirom izveštavanja su adresirana od strane menadžmenta.

Na nacrt Godišnjim Finansijskim Izveštajima je bilo potrebno da se izvrše nekoliko ispravaka. Mi smo dali nekoliko drugih predloga za poboljšanje obelodanjivanja objašnjenja i da bismo obezbedili njihovu potpunost. Nakon naših predloga, nacrt GFI su ispravljene i eliminisane su identifikovane greške.

Imajući u vid gore navedenu – Izjava od strane GAS-a i GFS, prilikom dostavljanja nacrt GFI-a Vladi, može se smatrati potpunim i tačnim.

Osim izrade GFI, od KP se zahteva da adresira obaveze za spoljno izveštavanje kao u nastavku:

- Budžetski Zahtev;
- Tromesečne izveštaje, uključujući devetomesečne finansijske izveštaje na vreme;
- Operativni izveštaji;
- Nacrt plan i završni plan nabavke na vreme; i
- Izveštaje o unutrašnjim kontrolama, uključujući i izveštaj samo-procene.

Mi nemamo neko pitanje da pokrenemo u vezi sa time. Svi izveštaji su dostavljeni pri MF i ostalim dotičnim institucijama unutar vremenskih rokova.

Preporuka

Mi nemamo preporuka na ovoj oblasti.

3 Preporuke iz prethodne godine

Opšti zaključak

Od primanja našeg izveštaja revizije za 2013 godinu, menadžment KP nije preduzeo dovoljne mere za adresiranje pokrenutih uznemirenja. Menadžment treba da bude pro-aktivniji radi osiguranja eliminisanje identifikovanih nedostataka, uključujući i preporuke date pre 2013 godine, a koje još uvek nisu adresirane.

Opis

Naš izveštaj revizije o GFI 2013 godine za KP, rezultirao je sa 19 preporuka. KP je pripremila Plan Delovanja gde se prikazao način kako će se adresirati sve preporuke. Ipak, nivo njihovog sprovođenja ostaje na niskom nivou.

Do kraja naše revizije za 2014 godinu, dve preporuke su adresirane u potpunosti, sedam delimično, dok 10 nisu uopšte adresirane. Za detaljniji opis preporuka i način kako su one adresirane, vidi Dodatak II.

Pitanje 2 – Adresiranje preporuka iz prethodne godine– Prioritet visok

Nalaz	Samo jedan deo preporuka iz prethodne godine su sprovedene i kao posledica toga isti nedostaci ostaju da budu prisutne i u 2014 godini.
Rizik	Ne sprovođenje preporuka Generalnog Revizora utiče na nisko izvršenje budžeta kao i kontinuiranu operativnu neefikasnost na nekoliko područja.
Preporuka 2	GAS u saradnji sa Izvršnim Šefovima Agencija treba da obezbede da je plan delovanja pregledan i da jasno određuje vremenske rokove za adresiranje preporuka, uključujući identifikovano odgovorno osoblje, sa početnim fokusom na područja sa najvećim nedostacima.

4 Upravljanje

Opis

Naš pristup revizije je fokusiran na razumevanju i proceni preduzetih mera od strane menadžmenta za osiguranje finansijskog upravljanja i efektivne kontrole, kao i rezultata sa ovih akcija. Mi smatramo, da generalno gledano, kontrole na nižem i srednjem nivou su dizajnirane dobro, primenjene su kao što su planirane i funkcionišu na relativno efektivan način.

Kontrole o prihodima su delimično efektivne, dok kontrole u vezi sa kategorijama troškova zahtevaju daljnje poboljšanje kako bi sprečile da KP dobije nisku vrednost za potrošeni novac i ne-efektivno upravljanje budžeta. Glavna područja gde je potrebno više poboljšanja su: izvršenje budžeta, upravljanje imovinom, upravljanje troškovima sa robe i usluga, kao i zaključenje avansa.

4.1 Dobro upravljanje

Opis

KP je odgovorna za sve finansijske i menadžerske aktivnosti njenih ovisnih agencija¹. One imaju svoju organizacionu strukturu i proizvode pojedinačne finansijske izveštaje, koje se zatim konsolidiraju na finansijskim izveštajima KP.

Pitanje 3 – Neprikladne linije izveštavanja- Prioritet visok

Nalaz Unutrašnje izveštavanje i linije odgovornosti između KP i izvršnih agencija nastavljaju da budu poseban izazov. Proces konsolidacije GFI i ostalih izveštavanja nije efektivno zbog neprikladnih linija odgovornosti. Izvrši Šefovi agencija izveštavaju kod dotičnih Zamenika Premijera, dok Stalni Sekretar je odgovoran za konsolidovane finansijske izveštaje. U cilju konsolidacije finansijskih izveštaja, agencije šalju finansijska izveštavanja, ali one su često sa nedovoljnim kvalitetom.

Takođe, komuniciranje i izveštavanje unutar KP, uključujući i agencije, nije bilo na potrebnom nivou. Tokom godine, menadžeri departmana su redovno dostavili sedmične izveštaje Stalnom Sekretaru. Ali, prikazane informacije na ovim izveštajima su bili manjkavi, ne sadrže neku detaljnu analizu u vezi sa planiranjem i izvršenjem budžeta.

Rizik Postojeći sistem odgovornosti i unutrašnjeg izveštavanja ne obezbeđuje menadžmentu prikladne i dovoljne informacije u cilju odgovornosti, nadzora i efektivnog donošenja odluka.

Preporuka 3 GAS treba da izvrši redovan pregled postojećih uređenja odgovornosti i zahteva za izveštavanje, kako bi se obezbedili efikasni mehanizmi izveštavanja, za podršku blagovremenog finansijskog i kvalitetnog upravljanja.

¹ Agencija Hrane i Veterine (AHV), Agencija Statistika Kosova (ASK), Državna Agencija Arhiva Kosova (DAAK), Agencija za Polnu Ravnopravnost (APR) i Savet Sigurnosti Kosova (SSK), Kosovska Agencija za Zastitu od Zracenje Nuklearnu Sigurnost (KAZZNS).

4.2 Planiranje i izvršenje budžeta

Opis

Mi smo razmotrili izvore budžetskih fondova za KP, trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama i prikupljene prihode. To je isticano na donjim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova– izvršenje nad budžetom (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ²	2014 Izvršenje	2013 Izvršenje	2012 Izvršenje
Izvori Fondova:	12,401,511	12,045,484	10,090,142	9,275,391	9,123,576
Grant Vlade -Budžet	12,019,338	10,917,629	9,418,659	8,785,284	8,603,436
Prihodi prenete iz prethodne godine ³ -		195,008	190,652	100,129	0
Sopstveni prihodi ⁴	382,173	311,915	140,831	166,087	261,888
Unutrašnje donacije	0	19,547	0	0	218,695
Spoljne donacije	0	601,385	340,000	223,891	39,557

Početni budžet je usklađen nekoliko puta tokom godine. Sa jedne strane, fondovi predviđeni vladinim grantom i od sopstvenih prihoda su smanjeni. Sa druge strane, dodati su novi fondovi, početno ne-budžetirane, sa prenetih prihoda, unutrašnjih i spoljnih donacija. Kao neto rezultat ovih promena, završni budžet je bio manji od početnog za iznos od 356,027€.

Nakon budžetskih usklađivanja opisana gore, opšte izvršenje budžeta je bio oko 84% završnog budžeta, dok u 2013 godini ovo izvršenje je bio na nivou od 78%. Budžetske promene kao i razlozi za promene su prikazane u nastavku:

- Vladina Odluka br. 07/172 o uštedi 15% troškova BO je smanjio budžet za robu i usluge, kao i odluka KP da jedan deo nepotrošenog budžeta za kapitalne projekte izjavljuje kao uštedu je uticalo smanjenja budžeta; i
- Sa druge strane Vladina Odluka br. 07/03 o povećanju plata za 25%, unutrašnje donacije u vrednosti od 19,547€, spoljne donacije u iznosu od 601,385€, povećanje sopstvenih prihoda preneti iz prethodne godine u iznosu od 195,008€, Vladine Odluke o aktivnostima su uticale na povećanje budžeta KP.

² Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koja je kontinuirano usklađena od Ministarstva Finansija

³ Sopstveni prihodi opština koja nisu potrošena u prethodnoj godini i preneti u tekućoj godini.

⁴ Prihodi opština koja su planirana i prikupljena u tekućoj godini i korišćena za samo-finansiranje.

Tabela 2. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama- izvršenje naspram budžetu (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2014 Izvršenje	2013 Izvršenje	2012 Izvršenje
Troškovi fondova prema ekonomskim kategorijama	12,401,511	12,045,487	10,090,144	9,275,388	9,125,222
Plate i Dnevnice	3,600,743	3,994,021	3,885,134	3,192,556	3,006,973
Roba i Usluge	3,428,970	3,421,121	2,836,490	3,360,023	2,955,591
Komunalije	239,798	207,428	134,430	119,895	135,001
Subvencije i Transferi	1,480,000	1,986,084	1,512,375	1,173,989	1,211,450
Kapitalne Investicije	3,652,000	2,436,833	1,721,715	1,428,925	1,816,207

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Budžet za Plate i Dnevnice je povećan za 393,277€. Ovo povećanje je rezultiralo prema odluci Vlade za povećanje plata za 25 % ili u vrednosti od 294,053€. Drugi deo je za osoblje uključeno u “Fond za Kadrove” u vrednosti od 70,904€, kao i primljene donacije za kategoriju plata u iznosu od 28,321€. Na kraju godine više od 100,000€ su ostala nepotrošena zbog manjeg broja radnika u odnosu na budžetirane.
- Početno, budžet za robu i usluge je smanjen na osnovu odluke Vlade za uštedu od 15% ili u iznosu od 443,652€. Zatim, isti budžet je povećan za 435,802€, od kojih 144,280€⁵ sa vladinog granta, 115,801€ sa prenetih prihoda iz prethodne godine kao i 175,721€ sa spoljnih donacija. Uprkos izvršenih promena, završni budžet je približno bio isti sa početnim. Dok izvršenje budžeta za ovu kategoriju je bio na nivou od 83% završnog budžeta. Takođe, budžet za komunalije je smanjen na osnovu vladine odluke za uštedu u vrednosti od 35,370€.
- Budžet za subvencije i transfere je povećan za 506,084€. Od njih 100,000€ su dodeljeni od Vlade za finansiranje aktivnosti “Obeležavanje šest godina nezavisnosti”, 396,902€ su bile spoljne donacije za Kancelariju za Zajednice, i 9,182€ sa unutrašnjih donacija. Budžet za ovu kategoriju je potrošen 76%, gde najveći deo je potrošen za integraciju manjinskih zajednica. Iznos od 215,000€ sa donacija je prenet za trošenje u 2015 godini, pošto je projekat još uvek bio u procesu sprovođenja.

⁵ Odluka za pokrivanje radnih troškova Sekretarijata Vladine Komisije za priznavanje i overavanje statusa žrtava rata i veterana OVK (50,000 €), za ceremoniju ponovnog sahranjivanja kostiju Isa Boletina (50,000 €), za Vladinu Komisiju za Granice RKS (44,280€)

- Početni budžet za kapitalne investicije je smanjen za 1,215,167€. Od njih 1,000,000€ su dodeljeni za jedan projekat ko-finansiran sa Kancelarijom EU⁶. Izvršenje projekta je zakasnio zbog zakašnjenja u određivanju lokacije za izgradnju fabrike, dok sredstva su preneti u 2015 godini. Iznos od 215,167€ se tiče ostalih projekata AHV-a⁷, koji nisu realizirani, dok sredstva su izjavljivana kao ušteda. Sa druge strane, KP je primila donacije za kapitalne projekte u vrednosti od 10,365€. Uprkos izjavljivanih ušteda, samo 70% završnog budžeta je izvršen.

Tabela 3. Prihodi inkasirani za budžet Kosova – izvršenje u odnosu na budžet (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2014 Izvršenje	2013 Izvršenje	2012 Izvršenje
Sopstveni prihodi	382,173	506,923	5,287,972	4,826,775	4,258,169
Spoljne donacije			107,500	664,894	87,953
Ukupno	382,173	506,923	5,395,472	5,491,669	4,346,122

Od ukupnih sopstvenih prihoda, 506,923€ su dozvoljeni da se troše za potrebe AHV-a i DAAK-a. Prihodi iz 2014 godine u poređenju sa prethodnom godinom su povećani za iznos od 461,197€. Povećanje je rezultat povećanja aktivnosti od strane AHV za njihovo prikupljanje. Dok donacije su pale za iznos od 557,394€, pošto primljeni iznos u 2013 godini još se koristio za sprovođenje aktivnosti u toku.

⁶ Zajedničko finansiranje projekta “ Izgradnja fabrike za reciklažu stočnog otpada” u vrednosti od 7,700,000€ između vlade i kancelarije EU (5.7 miliona finansirana od EU kao i 2 miliona € od Vlade Kosova).

⁷ Projekat “ Izgradnja fabrike za reciklažu stočnog otpada ” u vrednosti od 118,999€, projekat “Snabdevanje sa IT” u vrednosti od 100,000€ kao i 6,532€ od ostalih projekata.

Pitanje 4- Nepravilno izvršenje Budžeta – Prioritet visok

- Nalaz** Izvršenje budžeta za kapitalne investicije je bio 70% završnog budžeta. To je posledica lošeg planiranja za ovu kategoriju, zakašnjenja u procedurama nabavki kao i žalbi Ekonomskih Operatora (EO) pri Telu za Razmatranje Nabavki (TRN). Isto izvršenje budžeta je bilo i kod kategorije subvencija i transfera kao i komunalija. Dok neplaćene obaveze na GFI su bile u vrednosti od 192,791€.
- Rizik** Neadekvatno planiranje budžeta, posebno kod kapitalnih investicija, odražava ne-usaglašenost između plana i troškova. Nepokretanje procedura nabavke na vreme, zakašnjenja kod realizacije kapitalnih investicija za izvestan broj projekata, kao i povećanje obaveza, dovodi u rizik njihovu realizaciju prema predviđenom roku kao i ispunjenje ciljeva KP.
- Preporuka 4** GAS zajedno sa Izvršnim Šefovima treba da obezbede da budžetskom planiranju prethodi jedan rigorozni proces procene koji u potpunosti odražava svu potrebnu informaciju, uključujući rezultate prethodne godine. Ukoliko budžetske procene nisu tačne, da se odrede praktične opcije za poboljšanje, i to da se odražava u potpunosti na budžetskoj poziciji tekuće godine.

Pitanje 5- isplata snabdevanja robom i uslugama sa kapitalnih investicija - Prioritet visok

- Nalaz** U AHV razna snabdevanja⁸ su budžetirana kao kapitalne investicije i isplaćene su sa ovog budžeta dok pravila Trezora ih kategorizuju kao roba i usluge. Vrednost ovih snabdevanja je bilo 1,548,272€. KP je i ove godine pokušala da u saradnji sa Ministarstvom Finansija(MF) ispravi budžetsku kategoriju, ali MF nije uspela da to adresira. Ovo pitanje je prikazano i obelodanjeno detaljno na GFI.
- Rizik** Kao rezultat budžetiranja koje je pogrešno klasifikovano za gore pomenute projekte, njihovi troškovi utiče na nepravilno prikazivanje i verodostojnost finansijskih izveštaja. To je uticalo da se vidno precene kapitalne investicije i da se potcene roba i usluge.
- Preporuka 5** GAS i Izvršni Šef AHV-a, u saradnji sa MF treba da obezbede da budžetiranje/trošenje novca se izvrši samo sa adekvatne kategorije i na taj način da imamo pravilno prikazivanje finansijskih izveštaja.

⁸ Projekti "Zaštita javnog zdravlja i zdravlja stoke", "Identifikacija i registracije stoke", "Nadgledanje veterinarskog otpada medikamenata" kao i nekoliko projekata iste prirode

4.3 Prihodi (uključujući sopstvene prihode)

Opis

Tokom 2014 godine, KP zajedno sa ovisnim agencijama je realizirala prihode u vrednosti od 5,395,472€. Od njih 5,160,943€ (ili 95.6%) su realizirane od AHV.

KP je uspostavila pravilan sistem za prikupljanje, evidentiranje i izveštavanje prihoda. Uprkos zaključku da prihodi KP i ovisnih agencija su registrirane i usaglašene sa Trezorom, kako bi se podržala tačnost i potpunost potreban je sistem za upravljanje prihoda.

Pitanje 6 – Nedostatak softvera za registraciju prihoda– Prioritet srednji

Nalaz	Upravljanje prihoda pri AHV, počevši od aplikacije, fakturisanja i registracije se obavlja na ručni način u nedostatku softvera. Dalje, prihodi sa pet vrsta sertifikata se registriraju u istom ekonomskom kodu. Ipak, KP je bila u procesu za opremljanje softverom, ali predmet je bio pri TRN zbog žalbe jednog ponuđača.
Rizik	Obrada podataka na ručni način, povećava rizik grešaka tokom njihove registracije. Takođe, registracija nekoliko prihoda pod istim ekonomskim kodom otežava njihovo analiziranje i razmatranje.
Preporuka 6	GAS zajedno sa Izvršnim Šefom AHV-a, treba da obezbede da su preduzete potrebne mere za opremanje adekvatnim softverom za upravljanje prihoda. Takođe, u saradnji sa Trezorom da se razmatra mogućnost za stvaranje ekonomskih kodova za svaku vrstu prihoda.

Pitanje 7 – Nedostaci prodaje kroz javnu licitaciju– Prioritet srednji

Nalaz	AHV prikuplja prihode sa prodaje mesa od zaplenjene stoke, gde se prodaja obavlja licitacijom. Tokom 2014 godine, obavljene su 32 licitacija u raznim periodama i prikupljane su 76,472€. Na svim obavljenim licitacijama bilo je samo po jednog ponuđača iako su početne cene bile niže od tržišnih cena. Na početku proces prodaje nije bio uređen, dok zakašnjenja u prodaji izazvane od ponovnog objavljivanja licitacija je rezultiralo kvarenjem mesa sa približnom vrednošću od 5,772€. Krajem oktobra, AHV je usvojila uredbu 04/2014 ⁹ za tretiranje ovog procesa, i uprkos date preporuke iz prethodne godine, nastavila je sa obavljanjem licitacija sa samo jednim ponuđačem.
Rizik	Obavljanje licitacija sa samo jednim ponuđačem povećava rizik za prodaju mesa sa niskim cenama, kao i zakašnjenja tokom prodaje dovode u rizik gubitak inkasiranja zbog kvarenja robe.
Preporuka 7	Izvršni Šef AHV, treba da razmatra razloge za slabo interesovanje za kupovinu mesa, da analizira tržište na osnovu dobijenih informacija radi povećanja broja ponuđača na licitacijama. U protivnom, da razmatra povoljnije mogućnosti za tretiranje mesa od zaplenjene stoke.

4.4 Troškovi

KP ima uspostavljen sistem unutrašnjih kontrola koja prate proces isplate i upravljanja troškova. Ipak, postoje nekoliko slabosti koja treba da se adresiraju od odgovornih službenika radi osiguranja maksimalne efikasnosti na području kontrola.

4.4.1 Nabavka

Opis

Cilj pravila nabavke je obezbeđenje da se javni fondovi koriste na transparentan i efikasan način radi dobijanja vrednosti za potrošeni novac. Pravni okvir jasno definiše prava obaveze i odgovornosti svih učesnika u javnim nabavkama. To uključuje zahtev za smanjenje rizika od zakašnjenja u obavezivanju sredstava, naloga za kupovinu, prijem robe bez komisije kao i isplate za robu i usluge i kapitalne investicije. Mi smo testirali 20 (dvadeset) procedura nabavki kao i 56 uzoraka isplata u vrednosti od 866,132€.

⁹ Uredba 04/2014 "Procedure za eliminisanje žive stoke zbog zaraznih bolesti, visine cene za nadoknadu štete vlasnicima stoke i prodaje proizvoda stočnog i biljnog porekla "

Pitanje 8 – Sistematske slabosti u prerađu isplatama – Prioritet visok

Nalaz	<p>Mi smo identifikovali nekoliko slabosti, gde kontrole nisu primenjene na potrebnom nivou:</p> <ul style="list-style-type: none">• U izvesnom broju slučajeva¹⁰, fondovi su obavezivani/nalozi za kupovinu su izdati nakon prijema snabdevanja. Kod osam različitih snabdevanja sa zajedničkom vrednošću od 39,202€, roba je primljena od službenika za prijem, u nedostatku komisije za prijem robe. Takva situacija je bila rezultat nefunkcionisanja unutrašnjih kontrola; i• KP je kupila pet laptopa i jedan skaner u vrednosti od 11,522€. Iako ova oprema pripada kategoriji kapitalnih investicija, zbog pogrešne kategorizacije tokom planiranja, kupovine su obavljene sa budžeta za robu i usluge. Dok u drugom slučaju, obavljeno je snabdevanje nameštajem u vrednosti od 7,640€, na osnovu okvirnog sporazuma, čiji rok je istekao mesec ranije. To se desilo zbog zakašnjenja kod pokretanja procedura nabavki za ovu vrstu snabdevanja.
Rizik	<p>Slabosti tokom procesiranja isplata, prijema robe bez komisije kao i isplate kapitalnih investicija sa robe i usluga utiču na povećanje obaveza, slab kvalitet kupovina i procenjivanju ekonomske kategorije.</p>
Preporuka 8	<p>GAS kao i Izvršni Šefovi treba da analiziraju razloge gore pomenutih proceduralnih propusta i da povećaju kontrole za eliminisanje njihovog ponavljanja ubuduće. Da se pripremi adekvatno planiranje koji obezbeđuje da zahtevi u budžetskim kategorijama su u skladu sa zahtevima za kupovinu.</p>

Pitanje 9 – Nedostatak plana za upravljanje ugovora– Prioritet srednji

Nalaz	<p>Prema operativnom uputstvu za javnu nabavku, nakon prijema računa, menadžer projekta treba da izradi plan za upravljanje ugovorom. Kod sedam ugovora AHV-a, menadžeri koji su određeni nisu pripremili plan za njihovo upravljanje, što stavlja na uvid da nedostaje dobar sistem unutrašnje kontrole.</p>
Rizik	<p>Nedostatak plana za upravljanje ugovora dovodi u rizik tok i dobro sprovođenje ugovora.</p>
Preporuka 9	<p>GAS u saradnji sa Izvršnim Šefovima treba da utiče na jačanje odgovornosti kod menadžera ugovora, kako bi svaki od njih izradio plan za upravljanje ugovora za koji je odgovoran.</p>

¹⁰ U 24 slučajeva obavezivanje sredstava u ukupnoj vrednosti od 419,441€ je obavljeno nakon prijema robe i računa. Dok u 20 slučajeva u ukupnoj vrednosti od 269,829€ nalozi za kupovinu su pripremljeni i potpisani nakon primanja računa ili primanja robe / usluga

Pitanje 10 – Ne sistematike slabosti u nabavci – Prioritet visok

Nalaz	<p>Prema ZJN, UA neće podeliti zahtev za nabavku za određenu količinu proizvoda sa ciljem smanjenja vrednosti ugovora za snabdevanje ispod određene granice.</p> <ul style="list-style-type: none">• Prema planu nabavke, AHV je planirala nabavku "Snabdevanje kitom i reagensima, hemijskim materijalom za laboratoriju", u vrednosti od 200,000€. Ali, umesto da se obavlja zajednička nabavka za celu količinu što bi rezultiralo ekonomijom obima, AHV je obavila tri odvojenih nabavki tokom godine. Takođe, jedan od dobitnika je dostavio osiguranje izvršenja u trajanju od samo jednog meseca, dok objavljenim dosijeom tendera je zatraženo osiguranje u trajanju od 13 meseci, što je uređeno nakon datog saveta tokom predrevizije; i• U KP su obavljene šest procedura nabavke, koje su podeljene u različitim periodama, za snabdevanje robom informativne tehnologije u ukupnoj vrednosti od 74,913€, ovo je rezultiralo pošto zahtevne jedinice su podnela zahtev za snabdevanja koja nisu planirana na početku godine.
Rizik	<p>Podela procedura nabavki za snabdevanje iste prirode, povećava rizik da UA neće dobiti vrednost za potrošeni novac. Prihvatanje osiguranja izvršenja u suprotnosti sa zahtevima Dosijea Tendera povećava rizik da u slučaju neispunjenja zahteva od strane EO, UA snosi finansijske gubitke.</p>
Preporuka 10	<p>GAS i Izvršni Šef AHV, treba da obezbede kroz menadžere nabavke, da se neće podeliti nabavke iste prirode. To da se ispuni kroz blagovremeno planiranje i obavljanjem procedura prema planiranju, kao i da obezbedi da se ugovori potpisuju samo nakon kompletiranja zahtevane dokumentacije.</p>

4.4.2 Troškovi koji ne idu kroz nabavku

Opis

Ostali troškovi su oni troškovi koji zbog svoje prirode ne zahtevaju primenu procedura nabavki. Sa ove grupe troškova mi smo testirali troškove službenih putovanja, avanse i komunalije. Uprkos nekih poboljšanja, avansi nastavljaju da budu područje koje zahteva poboljšanje kod KP. Mi smo testirali 19 uzoraka u ukupnoj vrednosti od 64,441€.

Pitanje 11 - Ne-zaključenje avansa na vreme i nadoknade radnika sa robe i usluga- Prioritet srednji

Nalaz Prema AU 2004/07 o službenim putovanjima i Uredbe br. 01/2013, avansi treba da se zaključe i nepotrošena sredstva treba da se vrate na račun unutar dve nedelje nakon povratka sa službenog putovanja.

Testiranjem 11 zaključenih avansa, sedam njih sa ukupnom vrednošću od 43,900€, nisu zaključeni unutar zakonskog roka, kojom prilikom je bilo zakašnjenja u zaključenju do 10 meseci.

Prema zakonu 04/L/233 o budžetu 2014 godine, ne dozvoljava se nadoknada radnika sa budžeta za robu i usluge. ASK je nadoknadila 63 radnika sa budžeta za robu i usluge u vrednosti od 35,387€. Nadoknada je bila za dodatno angažovanje unutar radnog vremena u vezi sa izradom posebnih statistika prema zahtevima donatora.

Rizik Ne-efektivne kontrole kod zaključenja avansa povećavaju rizik da se ne vrate sredstva i da se one koriste u druge svrhe. Takođe, nadoknade sa neprikladne kategorije utiču na precenjivanje robe i usluga.

Preporuka 11 GAS, treba da obezbedi da se poštuju određeni vremenski rokovi za zaključenje avansa, takođe da utiče na rast odgovornosti kod službenika koji stvaraju ove troškove, kao i sve isplate za službenike se obavljaju sa kategorije plata i dnevnica.

4.4.3 Nadoknade (plate i dnevnice)

Opis

Mi smo pregledali transakcije prema platnom spisku, gde smo primetili da sektor finansija je redovno i blagovremeno obavešten u vezi sa promenama kod plata i dnevnica.

Tokom godine, KP i njene agencije su izvršile regrutaciju osoblja. Mi smo izabrali i analizirali 10 procedura regrutacije.

Takođe, testirali smo i uzorke, uključujući dosjee radnika koja su održana i ažurirana redovno od kancelarije za osoblje, u zavisnosti od nastalih izmena kod zaposlenog osoblja.

Ipak, identifikovane slabosti treba da privuku pažnju menadžmenta.

Pitanje 12 – Pokrivanje radnih pozicija sa vršiocima dužnosti i unapređenja bez konkursa– Prioritet srednji

Nalaz Zakon o Civilnoj Službi br. 03-L-149, određuje da jedna radna pozicija ne može da se zadrži od vršioca dužnosti za duži period od tri meseci. Kod tri slučajeve pozicije menadžera su održane od vršioca dužnosti duže od određenog roka, jedan slučaj je bio kod KP dok dva kod AHV.

Uredba o unapređenju civilnih službenika određuje da za svako unapređenje treba da se objavi unutrašnji ili spoljni konkurs. Za tri radne pozicije AHV je unapredila službenike bez objavljivanja konkursa.

Rizik Nedostatak redovnih ugovora de-motivira osoblje koje obavlja tu dužnost i ne obezbeđuje adekvatno angažovanje za ispunjenje ciljeva organizacije, što predstavlja kršenje zakona. Dok unapređenje službenika bez konkursa onemogućava konkurenciju, ne obezbeđujući da uvek najprikladnije lice se postavlja na prikladnoj poziciji.

Preporuka 12 GAS i Izvršni Šef i AHV-a, treba da obezbede održivo rešenje za pozicije koje se drže vršiocima dužnosti i za određene pozicije se obezbede istovetne mogućnosti kroz dotične konkurse.

4.4.4 Subvencije i Transferi

Opis

KP tokom 2014 godine je dala subvencije za različite ciljeve, kao što su za povratak manjinskih zajednica, za projekte u saradnji sa Opštinama, razne manifestacije, za podršku NVO i medije zajednica, aktivnosti za nestala lica, itd.

U ovom periodu su date subvencije u vrednosti od 1,512,375€, najveće učešće je imala Kancelarija za Zajednice u vrednosti od 1,257,932€, i Kancelarija Premijera uključujući Kabinet za 174,593€.

Za 2014 godinu testirali smo 62 isplata u vrednosti od 643,761€. Značajni rizik koji je identifikovan u ovoj kategoriji je opisan na pod poglavlju 2.2.

Pitanje 13 Nedostatak uredbe i ne-izveštavanje troškova od korisnika subvencija-Prioritet Visok

Nalaz	KP nije imala neku pismenu uredbu ili strategiju u kojoj bi se odredili njeni ciljevi koji se nastoje ispuniti dodeljenim subvencijama. Subvencije su isplaćene na osnovu odluka Premijera i sporazuma između Kancelarije za zajednice i korisnika subvencija ali su nedostajali jasni kriterijumi po kojima će se izabrati pobjednici.
Rizik	Nedostatak uredbe (strategije) za subvencije, odnosno postavljanje jasnih kriterijuma o dodeli i izveštavanje od strane korisnika, povećava rizik da dodeljena sredstva ne ispune cilj za koji su namenjeni.
Preporuka 13	GAS da obezbedi izradu i usvajanje uredbe (strategije) kojom će se odrediti ciljevi i kriterijumi, uključujući način izveštavanja od korisnika radi obezbeđivanja da je subvencija ispunila cilj za koji je namenjena.

4.5 Imovina i obaveze

Testirali smo procese funkcionisanja što se tiče registracije, upravljanja i održavanja imovine. Poseban fokus je bio pitanje registracije na dotičnim sistemima imovine, kao što se zahteva relevantnim uredbama, kao i upravljanje korišćenja i troškova službenih vozila.

4.5.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Opis

KP na kraju godine je imala kapitalnu imovinu sa neto vrednošću od 2,799,191€, ili 437,807€ manje u odnosu na prethodnu godinu, gde pad vrednosti je bio rezultat obezvređivanja imovina i zbog nedostatka kupovina koja bi ispunila uslove da postanu kapitalna imovina.

Mi smo ocenili funkcionisanje kontrola kod upravljanja imovine pri KP, uključujući i ASK, AHV i DAAK.

Pitanje 14 – Slabosti kod izveštavanja imovine - Prioritet visok

Nalaz

Nakon analize registara e-imovine zaključili smo da:

- Izvesna imovina koja je u vlasništvu KP i njenih agencija nisu izveštavane na kraju godine. Zemljište gde su izgrađene objekti AHV kao i zemljište ASK, još nisu registrirana na ISUFK-u niti su izveštavane na finansijskim izveštajima;
- Registar računovodstva nije bio potpun, pošto vozilo koje služi za prevoz uzoraka AHV u vrednosti od 14,840€ i kupljeni skaner od KP-a u vrednosti od 4,840€, nije registriran; i
- U KP sistem e-imovina nije izračunala obezvređivanje izvesne imovine, dok neka imovina je izračunata ne računajući PDV, potcenjivanjem imovine za iznos od 1,348€.

Rizik

Slabosti kod registracije imovine na sistem ISUFK i e-imovina rezultira njihovim netačnim prikazivanjem, i tom prilikom nedostatak tačnih i potpunih informacija smanjuje sposobnost za efikasno upravljanje imovine i odluka u vezi sa njima.

Preporuka 14

GAS i Izvršni Šefovi agencija, treba da obezbede dotičnu dokumentaciju za procenu i registriranje zemljišta i zgrada. Takođe, da se ojača kontrola kako bi se registracija i upravljanje obavila u skladu sa uredbama i da se prikazuju prave vrednosti na GFI.

Pitanje 15- Nedostaci kod upravljanja zaliha i imovine na magacinu–Prioritet visok

- Nalaz** U AHV u nedostatku magacionera, prijem snabdevanja se obavlja od neovlašćenog službenika koji ove evidencije ne registrira na sistem e-imovina nego u Excel-u.
- U ASK izveštaj komisije kao i vrednost zaliha na e-imovine se ne usklađuje za iznos od 11,320€. Ovo stanje je bilo kao rezultat raspodele imovine bez prethodnog stavljanja u magacin agencije.
- Rizik** Nedostatak evidencija za zalihe i njihov prijem koje ne ide kroz magacionera otežava planiranje, nadzor i adekvatno i efikasno izveštavanje o imovini organizacije.
- Preporuka 15** Izvršni Šefovi agencija treba da obezbede da svi ulasci-izlasci snabdevanja se evidentiraju na sistem e-imovine, kako bi i beleške koje su jednake i tačne sa izveštajima komisija o stanju zaliha. Takođe, kod AHV da se popuni pozicija magacionera.

Pitanje 16 – Nedostatak potpunih evidencija za korišćenje vozila -Prioritet srednji

- Nalaz** Na dosijeu o šest vozila, zahtev za službena putovanja nije popunjen prikladno kao što se zahteva sa AU 03/2008 o korišćenju vozila.
- Rizik** Ne popunjavanje formulara prema AU o korišćenju vozila, dovodi u rizik njihovo korišćenje koje nije u skladu sa službenim ciljevima, čime se prave dodatni troškovi.
- Preporuka 16** GAS i Izvršni Šefovi agencija treba da obezbede da su uspostavljene kontrole i adekvatni mehanizmi koji omogućavaju redovno održavanje evidencija o korišćenju službenih vozila.

4.5.2 Tretiranje potraživanja

Opis

Potraživanja odražavaju vrednosti koje klijenti KP i agencije se obavezuju zbog pruženih usluga a koje još nisu isplaćene. Na kraju godine, vrednost potraživanja obelodanjenih na GFI su bila 20,572€, što je rezultat prodaje službenog glasnika i izdavanje pod kirijom površine DAAK-a.

Preporuke

Mi nemamo preporuka na ovom području.

4.5.3 Tretiranje dugova

Opis

Na GFI za 2014 godinu, vrednost neplaćenih obaveza KP-a, uključujući i agencije su 192,791€, od njih 117,519€ su bila za robu i usluge kao i komunalije, dok 75,272€ su bila za kapitalne investicije.

Osim izveštavanja na GFI što se tiče obaveza, Pravilo br. 02/2013 obavezuje budžetske organizacije da svakog meseca izveštavaju pri MF/Trezor iznos neplaćenih obaveza koje imaju u posedu.

Pitanje 17 – Neprikladno upravljanje obavezama -Prioritet srednji

Nalaz

Nakon analize izveštaja o obavezama zaključili smo da:

- U nedostatku pravilnog sistema unutrašnjih kontrola, KP je stupila u obaveze bez obavezivanja sredstava, uprkos tome što je bilo dovoljnih sredstava u ovim kategorijama;
- Mesečni izveštaji za neplaćene obaveze KP-a ne uključuju sve neplaćene račune¹¹; i
- Kod 10 slučajeva u ukupnoj vrednosti od 113,901€, računi su isplaćeni unutar zakonskog roka od 30 dana nakon njihovog primanja.

Rizik

Povećanje neplaćenih obaveza odražava neefikasno upravljanje budžetom, sa uticajem na pravilno održavanje budžetskih troškova tekuće godine. Dok nepotpuno izveštavanje obaveza onemogućuje MF-a i ostalih interesnih stranaka da imaju potrebnu informaciju u vezi sa finansijskim obavezama KP-a.

Preporuka 17

GAS i Izvršni Šefovi treba da ojačaju sistem kontrole radi osiguranja da se sve obaveze evidentiraju i izveštavaju unutar određenih vremenskih rokova.

¹¹ U izveštaju meseca februar nedostaju obaveze u vrednosti od 7,640€ KAZZNS kao i ,260€ AHV-a, u izveštaju meseca jul nedostaju obaveze e AHV-a u vrednosti od 6,234€, dok za mesec oktobar nedostaju 4,220€ ASK-a.

4.6 Sistem unutrašnje revizije

Opis

JUR je pripremila godišnji plan u skladu sa strateškim planom. Za 2014 godinu je bilo planirano četiri revizije, od njih je uspela da završi tri. Komitet Revizije je održao dva sastanka gde su tretirani izveštaji UR-a i KGR-a.

JUR, kroz izveštaje revizije je pružio menadžmentu informacije i procene u vezi sa funkcionisanjem sistema unutrašnje kontrole.

Pitanje 18 – Ne realizacija godišnjeg plana revizije -Prioritet srednji

Nalaz	Zbog kompleksne strukture KP, sastav JUR od samo jednog revizora (direktor revizije), otežava ispunjenje pokrivenosti revizijom svih agencija KP.
Rizik	U nedostatku osoblja JUR-a, dovodi u rizik da se ne obavljaju revizije na ključnim područjima u izvršnim agencijama, a kao rezultat toga menadžment može da ne bude informisan u vezi sa procesima o kojima se mogu doneti neprikladne odluke.
Preporuka 18	GAS treba da razmotri dopunu JUR-a sa dovoljnim osobljem, što bi uticalo na povećanje sigurnosti u vezi sa efektivnošću funkcionisanja unutrašnjih kontrola pri KP.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja revizije

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom “Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora”.

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorski izveštaj

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorski izveštaj ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka. Revizori mogu izdati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije na mišljenje revizora

152. Odluka u vezi sa vrstom modifikovanog mišljenja revizije je prikladno u zavisnosti od:

- Prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji materijalno pogrešno prikazivani ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, moglo je doći do pogrešnog materijalnog prikazivanja; i
- Sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko daje modifikovano mišljenje revizije, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 170519 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje modifikovano mišljenje revizije i kada se opisuje odgovornost revizora.

Paragrafi Naglašavanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorski izveštaj

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će uključiti jedan paragraf o Naglašavanju Pitanja u revizorski izveštaj. Naglašavanje Pitanja će se odnositi na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o Naglašavanju Pitanja treba:

- Da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- Da se koristi naslov “Naglašavanje Pitanja” ili neki drugi prikladni naslov;
- Da uključi jasnu referencu na pitanje koje se naglašava i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- Ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na naglašeno pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodno komuniciranje jednog pitanja, osim one koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi pasus sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj pasus treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta Revizije	Date preporuke	Potpuno adresirane preporuke	Delimično adresirane preporuke	Ne adresirane preporuke
Značajni rizici na Godišnjim Finansijskim Izveštajima	1. Generalni Sekretar KP-a treba da obezbedi da su isplate subvencije izvršene samo u okviru pravnog okvira gde su obezbeđene detaljne izveštaje na određenim vremenskim rokovima potvrđujući postizanje ciljeva i valjanost troškova i podržan od odgovarajućeg nivoa dokaza, posebno datim subvencijama kroz odluke Premijera. Dodela subvencije u ratama i uslovljavanje svake rate izveštavanjem o fondovima prethodne rate može biti naj odgovarajuća alternativa koja će stimulisati veću odgovornost korisnika.			Još nisu preduzete mere, još nije bilo usvojene uredbe.
Preporuke iz prethodne godine	2. Pregledani akcioni plan određuje jedan praktični ali izazovni vremenski rok za adresiranje preporuka GR sa identifikovanjem odgovornih članova i sa početnim fokusom u oblastima većeg značaja. Implementacija plana treba da se pregleda od strane KP-a na tromesečnoj osnovi.		Preporuke su raspravljane na sastancima sa Direktorima i na nekoliko sastanaka sa Izvršnim Šefovima, još nije bilo jasnih izveštaja koja bi pokazala nivo sprovođenja po periodama.	

Dobro upravljanje	3. KP treba da obezbedi da prošireni sporazumi odgovornosti su uspostavljeni između KP i njenih agencija koja obezbeđuju efikasne strukture izveštavanja radi blagovremene i snažne podrške finansijskog upravljanja od strane KP o svim oblastima odgovornosti i da podržava jedan efektivan proces konsolidovanja GFI.			Nisu preduzete mere pošto Izvršni šefovi nisu poslali pisane redovne izveštaje kod KP o administrativno - finansijskim pitanjima.
	4. Generalni Sekretar treba da izvrši pregled kako bi odredio formu finansijskog izveštavanja kod visokog menadžmenta, od koga se zahteva da podržava efektivno upravljanje delatnosti. Ovo treba da obuhvaća izveštaje koji pružaju odgovarajući nivo finansijskih i operativnih podataka koji pokriva sve odgovornosti KP. Sastanci upravljačkog tima treba da se registrišu radi demonstriranja kritičnog mišljenja.		Direktori departmana su dostavili redovne sedmične izveštaje kod KP u vezi sa procesima u toku, ali kvalitet i nivo informacija još ima prostora za poboljšanje.	
Planiranje i izvršenje budžeta	5. Pripremi budžeta prethodi jedan rigorozni proces procenjivanja koji odražava sve relevantne informacije, uključujući izvršenje u prethodnim godinama/i očekivanim promenama tokom godine. Budžetska performansa treba da se nadgleda na mesečnim osnovama i prepreke u planiranim nivoima izvršenja budžeta da se identifikuju i adresiraju na vreme.		Preporuka je delimično adresirana, pošto u poređenju sa prethodnom godinom bilo je povećanja izvršenja budžeta, koje je bilo na nivou od 84%, ali ponovo nije sproveden na zadovoljavajući nivo.	

Planiranje i izvršenje budžeta	6. Da se poveća komuniciranje sa MF radi obezbeđivanja da izrada budžeta i klasifikacija troškova obavlja prema planu računovodstva trezora da bi omogućio pravilnu registraciju i izveštavanje troškova.			Nije adresirana pošto su isplaćene sa kapitalnih investicija snabdevanja koja pripadaju robi i uslugama u AHV.
Prihodi (uključujući sopstvene prihode)	7. Izvršni šef AHV treba da obezbedi pogodno rešenje za softver koji se razvija i testira tokom tekuće finansijske godine sa akcentom na potrebnoj nivou funkcionisanja, kako bi ispunio određene zahteve upravljanja.		AHV je objavila tender u zadnjem delu godine, gde su i primljene ponude za fazu pred-kvalifikacije. Još uvek nije bilo potpunog sprovođenja pošto je sada predmet kod TRN.	
	8. Izvršni Šef u AHR treba da analizira “trenutno tržište stoke” na Kosovu kako bi odredio potencijalne razloge za nedostatak ponuđača za prodaju mesa i da upotrebi ovu informaciju za traženje više interesovanja u aukciji. Formalna pravila ili jedno administrativno pravilo treba da se izradi da se obezbeđuju blagovremene i efikasne procedure za prodaju konfiskovanog mesa, putem aukcije.		AHV je odobrila “Uredbu o prodaji i uništenju zaplenjene stoke”, ali još uvek se nastavlja sa fenomenom primeve od samo jednog ponuđača po licitacijama.	

Troškovi- Nabavka	9. Generalni Sekretar i Izvršni šefovi treba da odredju zašto specifični zahtevi obrade isplate nisu adresirani dosledno i da jasno identifikuju prepreke za efektivno sprovođenje postojećih kontrola. Dodatne /povećane kontrole za nadzorni pregled treba da se sprovedu radi obezbeđenja da su slične greške izbegnute u budućem.			Nije adresirana, i ove godine je bilo mnogo slabosti u procesiranju isplata.
	10. Izvršni šef AHR treba da pregleda procedure nabavki u gore identifikovanim slučajevima da bi odredio zašto specifični zahtevi nabavke nisu adresirani i nisu primenjene proširene kontrole radi obezbeđivanja da su u budućem izbegnute slične greške.			Nije adresirana. I ove godine AHR je bilo nedostataka kod traženih dokumenata za uspešnog učesnika na tenderu.
Troškovi koji ne idu preko nabavke	11. Generalni Sekretar treba da pregleda potrebu za primenu postojećih propisa o avansima i da obezbedi da postizanje potrebnih vremenskih rokova nadgleda na formalni način i izveštava kod visokog menadžmenta u tromesečnom periodu.			Nije sprovedena pošto i ove godine je bilo mnogo zakašnjenja kod zaključenja avansa.
Subvencije i Transferi	12. Generalni Sekretar treba da obezbedi da dizajnira jednu politiku koja će definisati prioritete za subvencije, i definisati ciljeve, kriterijume i zahteve za izveštavanje.			Nije sprovedena. Još nije bilo pismene politike o subvencijama.

Kapitalna i ne-kapitalna imovina	13. Izvršni Šefovi podređenih agencija KP-a treba da obezbeđuju da su ojačane kontrolne mehanizme koja osiguraju da su registri imovine ažurirani sa tačnim i potpunim informacijama sa svaku agenciju pre konsolidovanja GFI i da su izvršene adekvatne kontrole o izveštavanim ciframa.	ANUK je regrutovao službenika za magacin kao i delegiran je posao upravljanja imovinom. Vozila od donacija su registrirana pri AHV.		
	14. Izvršni Šefovi treba da obezbeđuju da su preduzete konkretne mere za osiguranje adekvatne dokumentacije o posjedovanju zemljišta i zgrade, osnivanje komisija za procenu imovine, njihove registracije i izveštavanje u GFI.			Nisu preduzete mere. Još nije procenjena i predstavljen izveštaj o imovini, kao što su: Zemljište i zgrada SAK-a i AHV-a.
	15. Izvršni Šef u AHR da obezbedi da je funkcionalizovana aplikacija <i>e-imovina</i> i da se vode potpune i tačne evidencije o prijemu, distribuciji i stanju zaliha.		Delimično je adresirana pošto je bilo poboljšanja kod e-imovine, ali nedostaje magacioner i registriranje zaliha u e-imovini.	
Upravljanje službenih vozila	16. Generalni Sekretar da ojača kontrole što se tiče upotrebe vozila kako bi obezbedio da se vozila upotrebljavaju samo za službene svrhe u skladu sa AU 03/2008.		Formulari su ispunjeni, ali na nekim od njih je bilo ne usaglašavanja sa AU.	
Tretiranje potraživanja	17. Izvršni šef u AHR treba da obezbedi da su evidentirani svi računi potraživanja i prikazane u beleškama GFI koje se dostavljaju KP za konsolidaciju.	Adresirana je		

Tretiranje dugova	18. Generalni Sekretar i Izvršni Šefovi da preuzmu potrebne mere u cilju obezbeđivanja da izvršavaju na vreme sve obaveze i ne stupe u obaveze bez obavezivanja sredstava.			Nije adresirana. Još uvek ima neplaćenih dugova, kao i isplate se procesiraju sa zakašnjenjem.
Sistem unutrašnje revizije	19. Premijer treba da obezbedi dovoljan broj osoblja radi osiguranja efektivnog JUR-a i da obezbedi da se u budućem aktivnosti zasnivaju na rizik uz ponudu pokrivanja sve važnih oblasti svake godine.			Nije adresirana.